26/02/2021

Webinar brandveiligheid in gebouwen van de eredienst

WELKOM, we starten binnenkort.

- ✓ *Gelieve uw camera en geluid uit te schakelen*
- ✓ *Heeft u een vraag, stel ze dan in de chat*
- ✓ *De webinar wordt opgenomen*

faro VLAAMS STEUNPUNT VOOR CULTUREEL ERFGOED

monumentenwacht Vlaanderen vzw
een initiatief van de Vlaamse provincies

PARCUM
Museum en expertisecentrum voor religieuze kunst en cultuur

Voorstelling organisaties

- ✓ *Rijksdienst voor het cultureel erfgoed Nederland*
- ✓ *Monumentenwacht*
- ✓ *PARCUM*
- ✓ *FARO*

VLAAMS STEUNPUNT VOOR CULTUREEL ERFGOED

monumentenwacht Vlaanderen vzw
een initiatief van de Vlaamse provincies

PARCUM
Museum en expertisecentrum voor religieuze kunst en cultuur

Inhoud

- ✓ *Inleiding*
- ✓ *Voorstelling brandposter*
- ✓ *Experten aan het woord*
  - ✓ *Luc Morrens*
  - ✓ *Guy Slagmulder*
- ✓ *Vragenronde*

faro VLAAMS STEUNPUNT VOOR CULTUREEL ERFGOED

monumentenwacht Vlaanderen vzw
een initiatief van de Vlaamse provincies

PARCUM
Museum en expertisecentrum voor religieuze kunst en cultuur

Inleiding: *Renate van Leijen (RCE)*

Foto Mathijs Voorend

NOS | Nieuws | Sport | Uitzendingen | TELETEKST | AEX | 238 km | 18°

NOS NIEUWS • BINNENLAND • ECONOMIE • 16-04-2019, 18:49

Brandgevaar: Nederlandse kerken zijn goed verzekerd

Printscreen NOS website
(geraadpleegd 24 februari 2021)

Foto RCE mei 2018

Printscreen website RTV Amstelveen
(geraadpleegd 24 februari 2021)

Aantal branden in/bij kerken en kloosters in tien jaar (2009-2019):

- **430** *kerken en kloosters hebben te maken gehad met een kleine tot zeer grote brand.*
- *Bij* **38** *gevallen ging het om zeer verwoestende brand: financiële schade boven de € 50.000*
- *Bij* **11** *van deze 38 gevallen betrof het zelfs een schade van ver boven de € 1.000.000.*

Noordhollands Dagblad

HOME | REGIO'S | SPORT | EXTRA

Alkmaar | Noordkop | West-Friesland | IJmond | Zaanstreek-Waterland | Amsterdam | Haarlem | Gooi

Home > Regio > Alkmaar

Brandje bij monumentale Witte Kerk in Heiloo snel geblust dankzij aanwezigen

1.

2.

3.

Printscreen website Noordhollands Dagblad
(geraadpleegd 24 februari 2021)

Foto RCE sept 2018

In het monumentale Fraterhuis aan de Visser in Deurne woedde zondagavond korte tijd brand. © Bert Jansen

Brand gesticht in Fraterhuis Deurne

DEURNE - In het monumentale Fraterhuis aan de Visser in het centrum van Deurne is zondagavond brand gesticht. Snel optreden van de brandweer voorkwam dat het vuur om zich heen kon grijpen.

Frank van den Heuvel 27-10-19, 18:55 Laatste update: 21:07 Bron: ED

Printscreen website Eindhovens Dagblad
(geraadpleegd 24 februari 2021)

NOS NIEUWS • REGIONAAL NIEUWS • BINNENLAND • 04-11-2019, 13:12 • AANGEPAST 04-11-2019, 13:57

Torenspits in Hoogmade ingestort bij grote kerkbrand

ANP

In de Onze-Lieve-Vrouw-Geboortekerk in Hoogmade, bij Leiden, heeft brand gewoed. De brand brak rond 12.30 uur uit, en drie uur later stortte de torenspits

Printscreen NOS website
(geraadpleegd 24 februari 2021)

Ilustratie RCE nov 2019

Brandveiligheid in kerken:
bewust worden-zijn-doen *in 5 stappen*

Brandveiligheid in kerken:
bewust worden-zijn-doen *in 5 stappen*

Poster “Brandveiligheid in gebouwen van de eredienst”

“Voor de brand”

- ✓ *Preventie*
- ✓ *Weet welke risico’s er zijn – ken je gebouw*
- ✓ *Probeer zo veel mogelijk maatregelen te treffen om de risico’s op brand te beperken*
- ✓ *Inzetten op brandpreventie hoeft niet duur te zijn*
- ✓ *Train je medewerkers: weet wat je moet doen in geval van brand*

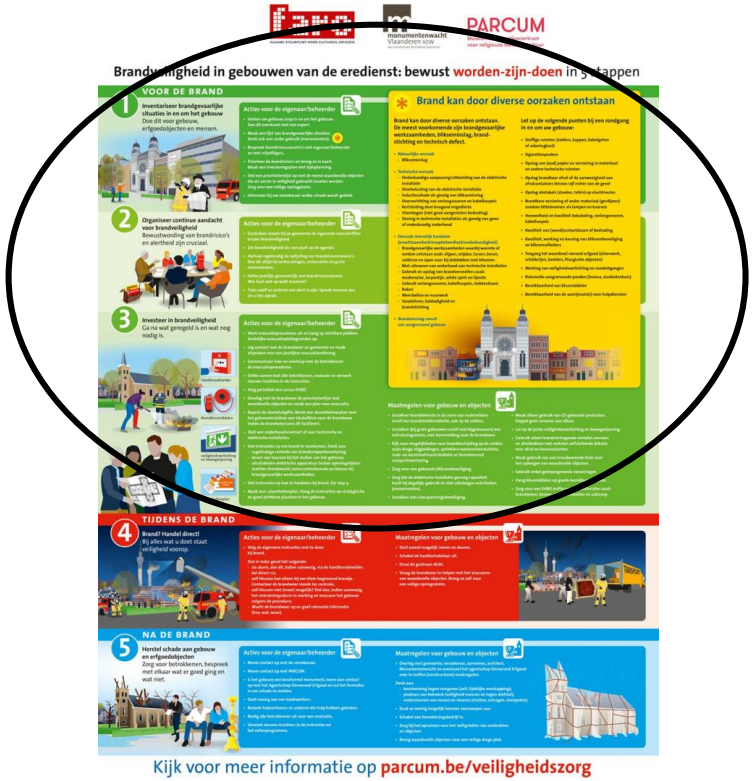

“Tijdens de brand”

- ✓ *Weet wie waarvoor verantwoordelijk is*
  - ✓ *Sla alarm*
  - ✓ *Probeer de kleine brand eerst zelf te blussen*
  - ✓ *Wacht de brandweer op*
- ✓ *Breng eerst mensen in veiligheid, denk dan aan het waardevol erfgoed*

“Na de brand”

- ✓ *Onderneem zelf niets, overleg eerst met de juiste instanties*
- ✓ *Ga bedachtzaam om met het erfgoed*
  - ✓ *Neem constructieve maatregelen om eventuele verdere schade te vermijden (inregenen, instorten)*
  - ✓ *Let op met beroete voorwerpen (schade gezondheid én erfgoed)*
  - ✓ *Berg waardevolle objecten veilig en droog op*

Brandveiligheid in gebouwen van de EREDIENST

Sensibilisatie van eigenaar/beheerder

Bijdrage van Luc Morrens
Ere-majoor brandweerzone Rivierenland
(op rust gesteld) directeur dienst
risicobeheersing

26 februari 2021

Agenda

ALGEMEEN

- Sensibilisatie als eerste stap
- Wettelijke basis
- Bewustmaking rond 3 thema’s

TIPS AND TRICKS (incl. verschillende ingediende vragen)

- Brandveiligheidsattest verplicht?
- Richtlijnen brandbestrijdingsmiddelen
- Richtlijnen evacuatie
- Richtlijnen voor keuringen (installaties en materiaal)

ALGEMEEN

- Sensibilisatie als eerste stap
  - Voor beheerders/eigenaars van gebouwen van de eredienst
  - Vaak monumentale gebouwen (erfgoedwaarde)
  - Via een poster vol tips and tricks (plus webinar, plus …)
  - Op groot (A2) formaat, in kleur
  - Doel: poster hangt uit en geregeld worden alle items overlopen, actiepunten worden opgevolgd en nieuwe initiatieven worden genomen

ALGEMEEN

- Wettelijke basis
  - Alle beleidsniveaus kunnen wetgeving opstellen rond brandveiligheid (ev. met een exploitatie-attest)
  - Algemene regelgeving brandveiligheid voor ‘nieuwe’ gebouwen (basisnormen) Geen specifieke regelgeving voor gebouwen voor erediensten op hoger niveau
  - Gemeentelijke overheden hebben wel politiereglementen, vaak voor PTI (**p**ubliek **t**oegankelijke **i**nrichtingen)
  - Gebouwen voor erediensten (ev. ook bij nevenfuncties) zijn meestal uitgesloten uit het toepassingsgebied van deze gemeentelijke politiereglementen
    - **Na te vragen door de exploitant bij respectievelijke gemeente en/of brandweerzone**
  - Geen systematiek voor geregelde opvolging van gebouwen erediensten door de brandweer

ALGEMEEN

- Bewustmaking rond 3 thema's
  - Thema GEBOUW
    - Ken ik de locaties, de toegangen, de technieken, de inhoud,…
    - **Welk gebouw heb ik onder mijn hoede?**
  - Thema RISICO
    - Welke risico's zijn er, voor de aanwezigen, voor de techniekers, voor de hulpverleners,…
    - **Ben ik me bewust van de risico's in mijn gebouw?**
  - Thema ORGANISATIE
    - Welke procedures stel ik op voor de risico's, oefen ik die procedures, actualiseer en verfijn ik die,…
    - **Weet eenieder wat verwacht wordt bij een calamiteit?**
- Poster gaat op elk thema dieper in met tal van tips and tricks

TIPS AND TRICKS

- Vermeld op poster in 3 hoofdstukken:
  - Voor de brand
  - Tijdens de brand
  - Na de brand
- Wat nadere toelichting gezien de talrijke vraagstellingen

Brandveiligheidsattest verplicht?

- Geen reglementering vanuit Federale en Vlaamse Overheid
- Mogelijk een gemeentelijke verordening rond “PTI” (incl. of excl. kerken?)
- Bij opstarten van nevenactiviteiten toch best rekening houden met het eventuele PTI-reglement (als een goede huisvader)
- Wet van 30 juli 1979 inzake preventie brand en verplichte verzekering BA (**B**urgerrechtelijke **A**ansprakelijkheid) voor: kerken, horeca, culturele centra,…
  - ‘polis objectieve’ van de exploitant

Richtlijnen brandbestrijdingsmiddelen

- Voldoende brandbestrijdingsmiddelen te voorzien: aangepast aan het risico, gemakkelijk bereikbaar, opgehangen, goed onderhouden, gesignaleerd
- Brandbestrijdingsmiddelen = elementaire maatregel, ook bij ontbreken van wettelijke verplichtingen
- Draagbare brandblussers (volgens norm EN3): 1 bluseenheid per 150m², bv schuimbrandblusser van 6 liter of brandblusser met 6 kg ABC-poeder
  - Tip: schuimbrandblusser 6 liter (ev. 9 liter) met BENOR-label
  - Kleine brandblussers (bv 1 kg ABC-poeder of 2 kg CO2): NIET geschikt voor gebouwen
- Muurhaspels met axiale voeding, aanvullend op draagbare brandblussers
  - Voor grotere oppervlaktes (richtlijn vanaf 1000 m²)
- Blusinstallaties (droge leidingen, sprinklers,…): consulteer uw brandweerzone

Richtlijnen evacuatie
Uitgangen, breedte, maximaal aantal aanwezigen, draaizin

- Snelle evacuatie van alle aanwezigen = hoogste prioriteit => uitgangen
  - Voldoende aantal
  - Voldoende breedte
  - Verspreid over gebouw
  - Andere: loopafstanden, verhouding tussen de beschikbare uitgangsbreedten,…
- Opening van uitgangsdeuren gehinderd, bijvoorbeeld met grendels, met potschuivers, slotvast,…
  - Ofwel remediëren (aanpassing deurbeslag)
  - Ofwel organisatorische maatregelen
  - Ofwel telt die uitgangsbreedte niet mee

Richtlijnen evacuatie
Uitgangen, breedte, maximaal aantal aanwezigen, draaizin

- Uitgangsbreedte per gebouw/per lokaal:
  - Standaard: 1 cm per persoon
  - Voorbeeld: voor 300 aanwezigen is in totaal 300 cm of 3 m uitgangsbreedte vereist
- Bijkomend
  - Bewegwijzering naar de uitgangen met groene/witte pictogrammen:
    - ofwel volgens norm EN-ISO 7010
    - ofwel volgens veiligheids- en gezondheidssignalering op het werk (KB)
  - Kunstmatige verlichting en veiligheidsverlichting

Richtlijnen voor keuringen
Installaties en materiaal

- Verschillende wettelijke verplichtingen (Federaal, Vlaams, brand, veiligheid, milieu,…)
- Een elementaire maatregel, ook bij ontbreken van wettelijke verplichtingen (goede huisvader)
  - Elektrische laagspanning: 5-jaarlijks door erkend organisme
  - Verwarmingsinstallatie (vast, vloeibaar): jaarlijks door bevoegde technicus
  - Verwarmingsinstallatie (gas): 2-jaarlijks door bevoegde technicus
  - Brandblusmiddelen: jaarlijks door bevoegde technicus
  - Tip: veiligheidsverlichting, uitgangsdeuren…: halfjaarlijks door bevoegd persoon
- Alle elektrische toestellen CE-gemarkeerd en te gebruiken waarvoor ze bestemd zijn

Richtlijnen voor keuringen
Installaties en materiaal

- Aan de opmerkingen/inbreuken op de keuringsverslagen is een passend gevolg te geven
- Best via onderhoudscontract (opvolging, planning,…)
- Veiligheidsregister met alle documenten rond veiligheid, vergunningen, keuringen, opvolgingen,…
  - Bruikbare template beschikbaar op website Brandweerzone Rivierenland: https://rivierenland.hulpverleningszone.be/pagina/reglementering-%26-richtlijnen
    - Zie: “veiligheidsregister.docx”

alertis

SERIOUSLY SAFE

Alertis NV – Seriously Safe

- *Technologische beveiliging waar veiligheid kritisch is*
- *Van bij het ontwerp rekening houden met de levensduur*
- *24 x 7 service en hoge interventiesnelheid*
- *Pragmatisch en doelgericht*
- *Netwerk van elektro-installateurs*
- *BOSEC, INCERT, beveiligingsonderneming, ISO 9001: 2018, VCA***
- *Doorgedreven technologische kennis*
- *30j ervaring*
- *95 medewerkers in België*

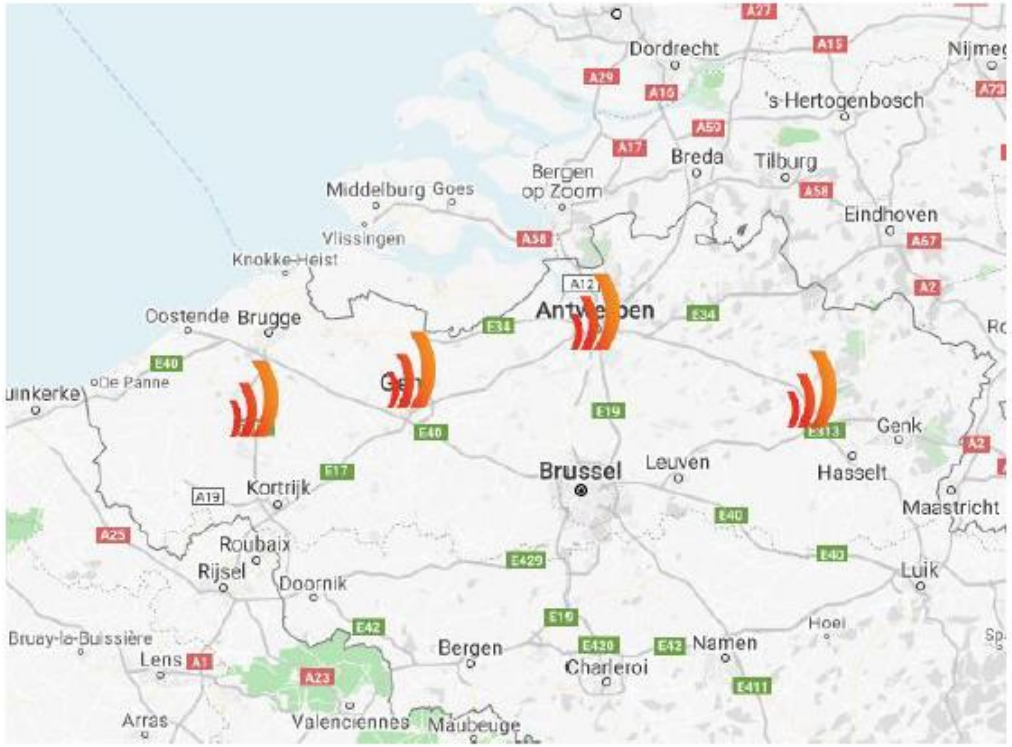

alertis
SERIOUSLY SAFE

Markt Segmenten :

- *Logistieke centra*
- *Ontspanning*
- *Utilitaire gebouwen*

alertis
SERIOUSLY SAFE

Markt Segmenten :

- *Zorg*
- *Industrie*
- *Cultureel Erfgoed*

alertis
SERIOUSLY SAFE

Waarom doen we het ?

- *Jaarlijks ± 25.000 brandhaarden in BE*
- *46% in privéwoningen*
- *Gemiddeld 130 doden t.g.v. brand*

- *43% van de bedrijven verdwijnt onmiddelijk na een ernstige brand*
- *Van degene die heropstarten verdwijnt 28% binnen de 3 jaar*

alertis
SERIOUSLY SAFE

Het concept van branddetectie

Waarmee moet je rekening houden?

- Wetgeving
- Verzekering
- Eigen veiligheidspolitiek
- De brandweer
- NBN S21-100 deel 1&2
- EN 54
- CE CPR

De elementen van een branddetectie

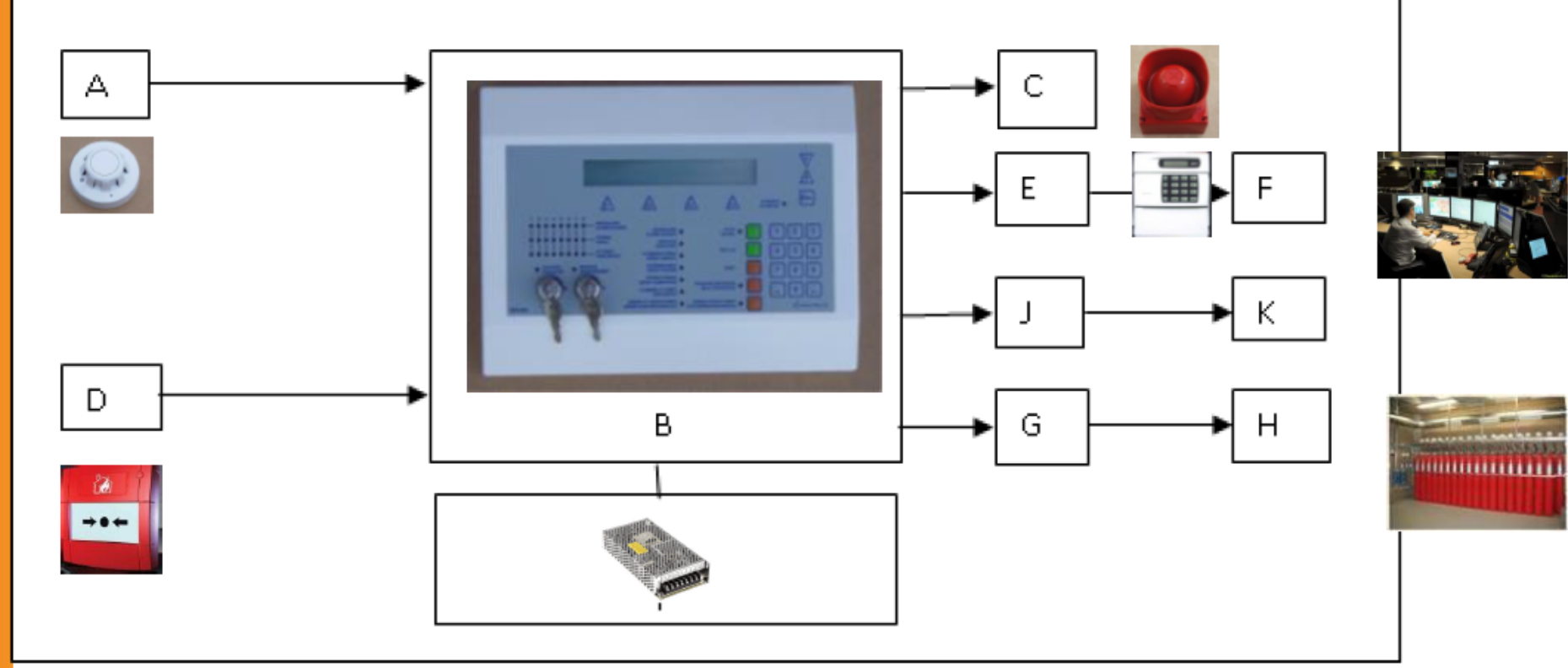

A : automatic fire detectors.
B : control & indicating equipment
C : Sounders
D : Manual Call points
E : Transmitter of fire alarm
F : Control room for fire alarm

G : Output systems
H : Automated Fire safety systems
J : Transmitter of sabotage
K : Control room for sabotage
L : Power supply

TYPE DETECTOREN

alertis
SERIOUSLY SAFE

Warmtedetector

- *Reageert op:*
  - *temperatuur boven x °C*
  - *toename van temperatuur, bvb. 6-10 °C / min. (R.O.R)*
- *Beperkingen:*
  - *hoogte*
  - *hoge of wisselende omgevingstemperatuur in 'normale' omstandigheden*
- *Toepassingen*
  - *omgeving met stof of rook: bvb. keuken, stookruimte, garage, …*
- *Late respons op brand*
- *Laag stroomverbruik*
- *Dubbel aantal detectoren nodig volgens de norm*
- *Pas detectie in latere fase*

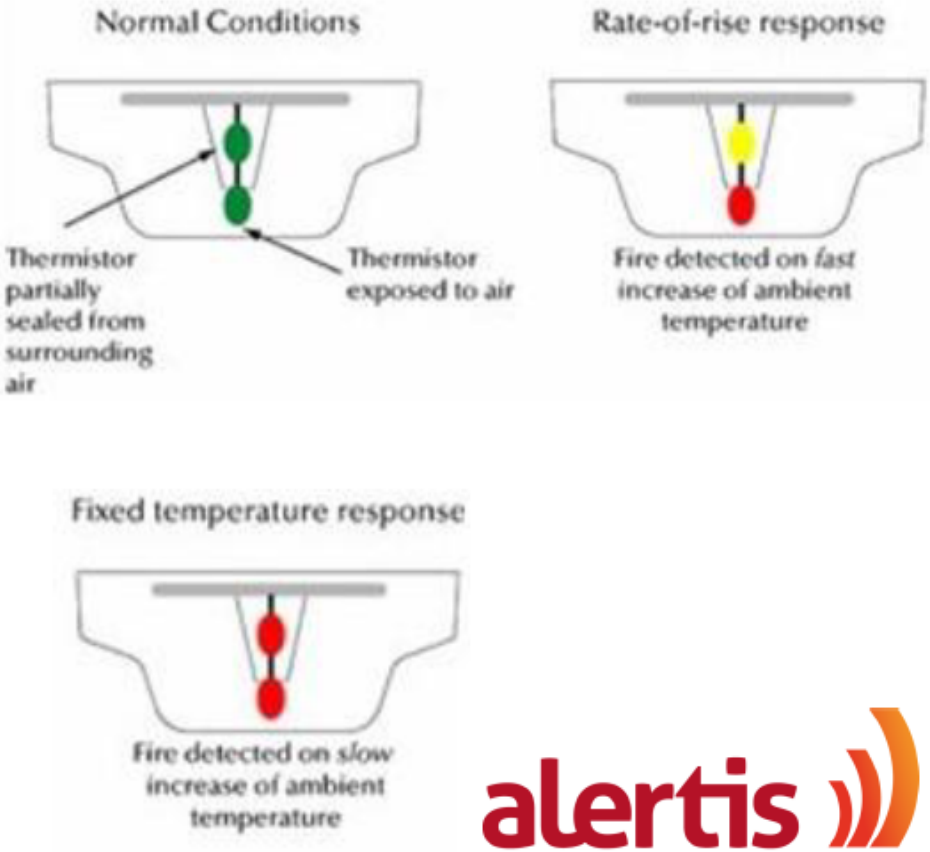

alertis
SERIOUSLY SAFE

Optische detector

- Principe:
  - rookpartikels verspreiden het licht dat wordt uitgezonden door een IR led.
  - foto diode meet bij rook plots een lichtinval (hoge gevoeligheid)
  - Binnenin labyrint ter voorkoming van rechtstreekse lichtinval
- Gevoelig voor rookpartikels van 0,3 – 10 micron
- Toevoeging van behuizing, raster tegen vuil, insecten, …
- Wereldwijd gebruik
- Laag stroomverbruik
- Niet bruikbaar
  - bij zwarte rook
  - in stofferige omgevingen
  - in ruimtes met kleine rookconcentraties (stookruimtes, keuken, garages, …)
- Binnen bepaalde temperatuur grenzen

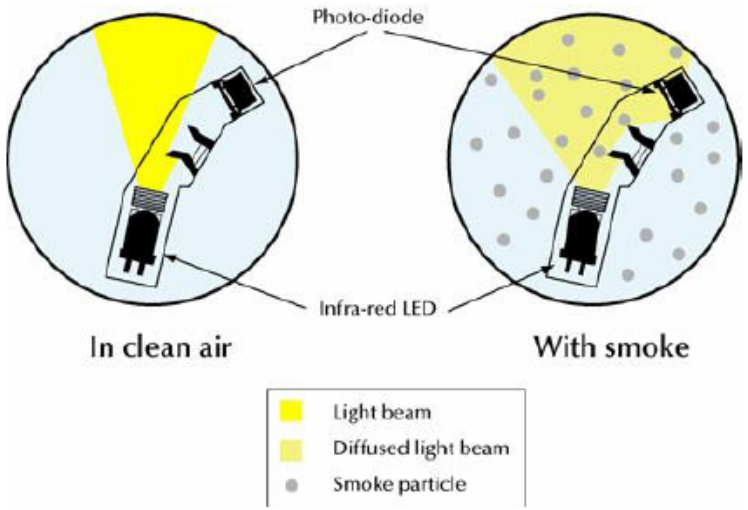

alertis
SERIOUSLY SAFE

Multicriteria detector

- *Ingebouwde detectie elementen:*
  - *optische detector*
  - *warmtedetector*
  - *CO detector*
  - *IR, …*
- *Positieve feedback algoritme:*
  - *in geval van meting van een significante stijging van de temperatuur (of co-concentratie) zal de alarmdrempel van het optisch element verlaagd worden*
  - *of omgekeerd*
- *Duurder*
- *Moeilijker om te testen*

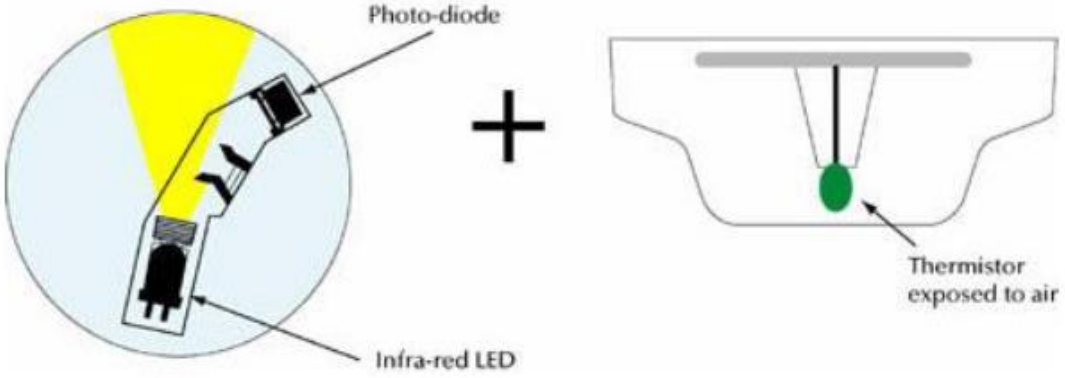

alertis
SERIOUSLY SAFE

Beam rookdetector

- Werkt op het detecteren van verduistering van een IR straal (dus lage stabiliteit en gevoeligheid)
- Types van beams
  - zender (met IR led) en ontvanger (met licht sensor)
  - Tx/Rx + spiegel / reflector
- Toepassingen:
  - magazijn
  - productieruimtes, grote ruimtes
- Geen alarm bij rook in geval van:
  - stratificatie
  - afkoelen van de rook
  - -> detectie op meerdere hoogtes
- Valse alarmen:
  - bewegend gebouw (-> gemotoriseerd)
  - zonlicht op ontvanger
  - bewegende objecten in gezichtsveld
  - fata morgana / convectie effecten in stofferige omgeving

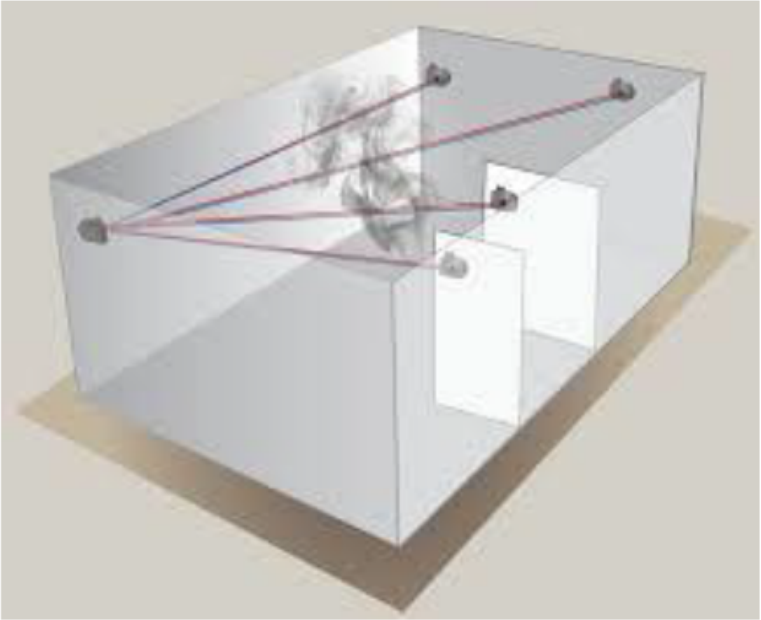

alertis
SERIOUSLY SAFE

Werkings principe Beam & aandachtspunten

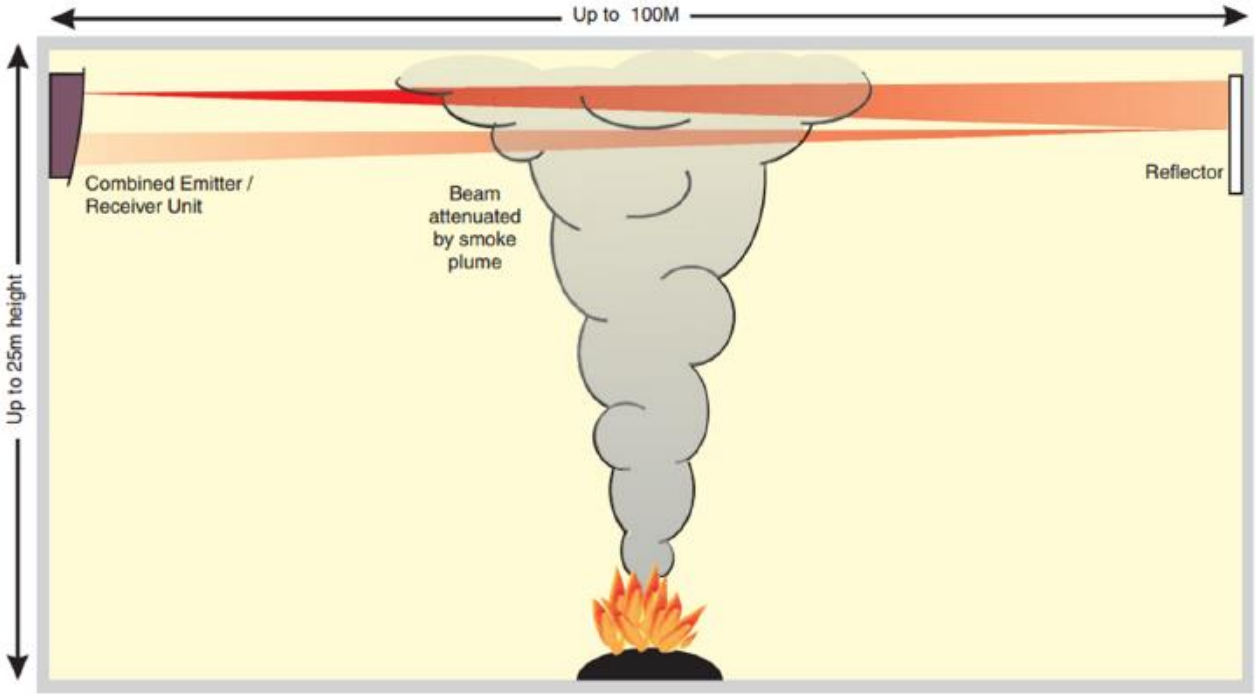

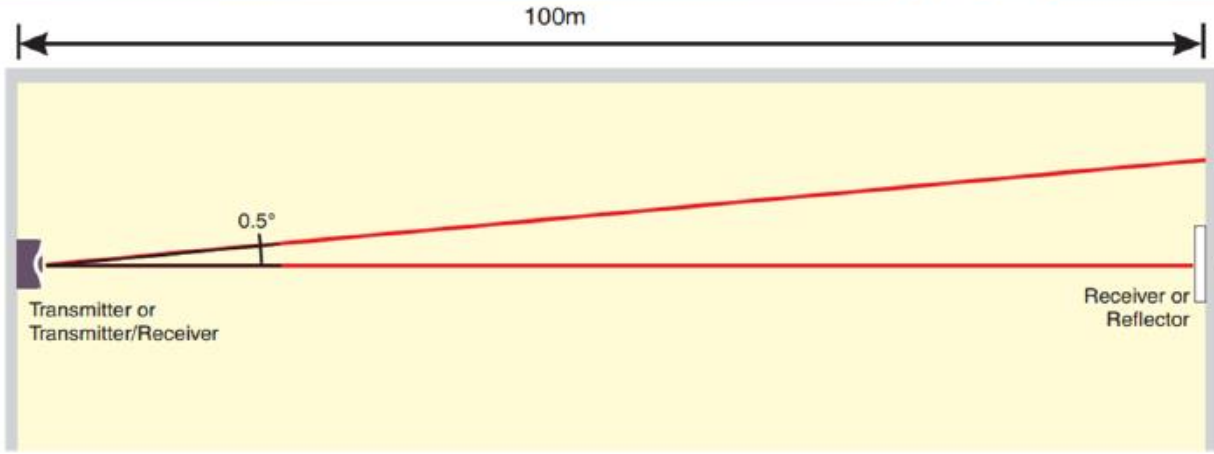

alertis
SERIOUSLY SAFE

Werkings principe Beam & aandachtspunten

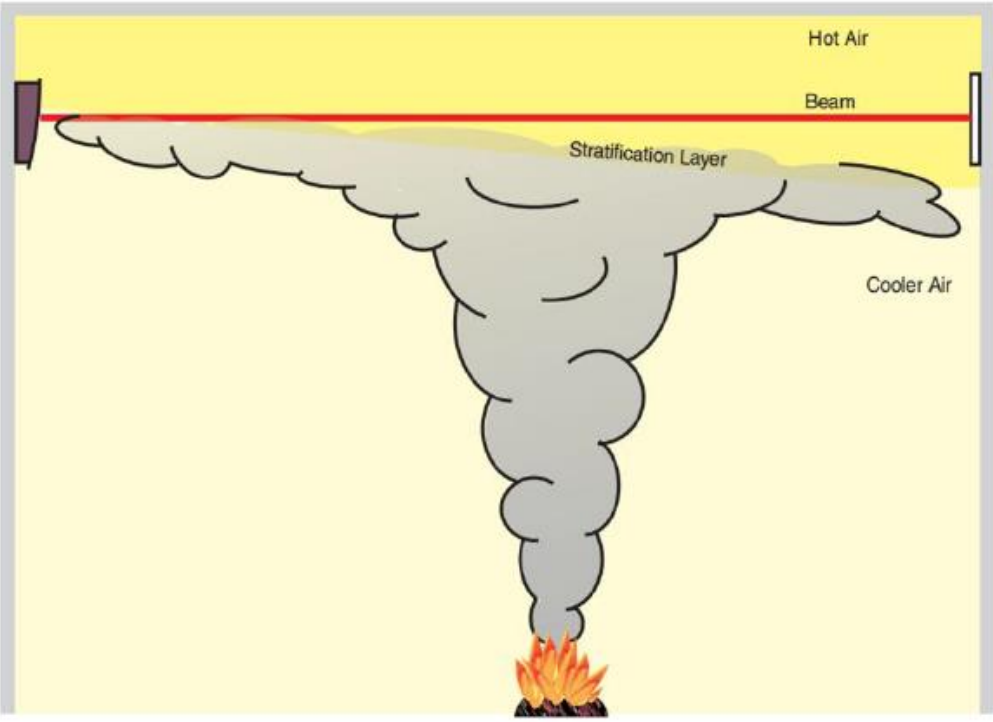

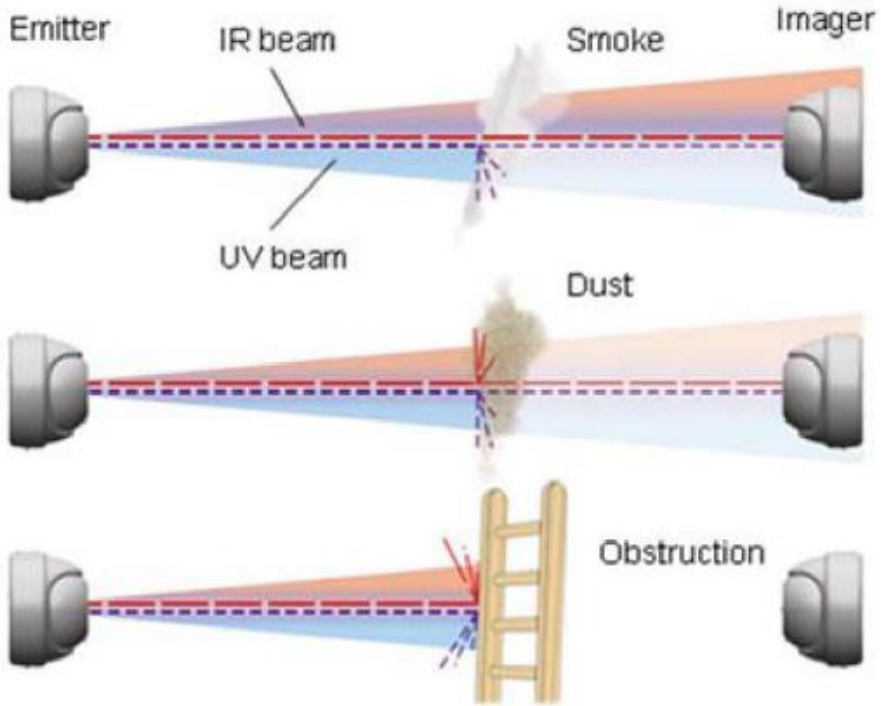

alertis
SERIOUSLY SAFE

Beam en punt detectie

alertis
SERIOUSLY SAFE

Aanzuig of aspiratie detectie

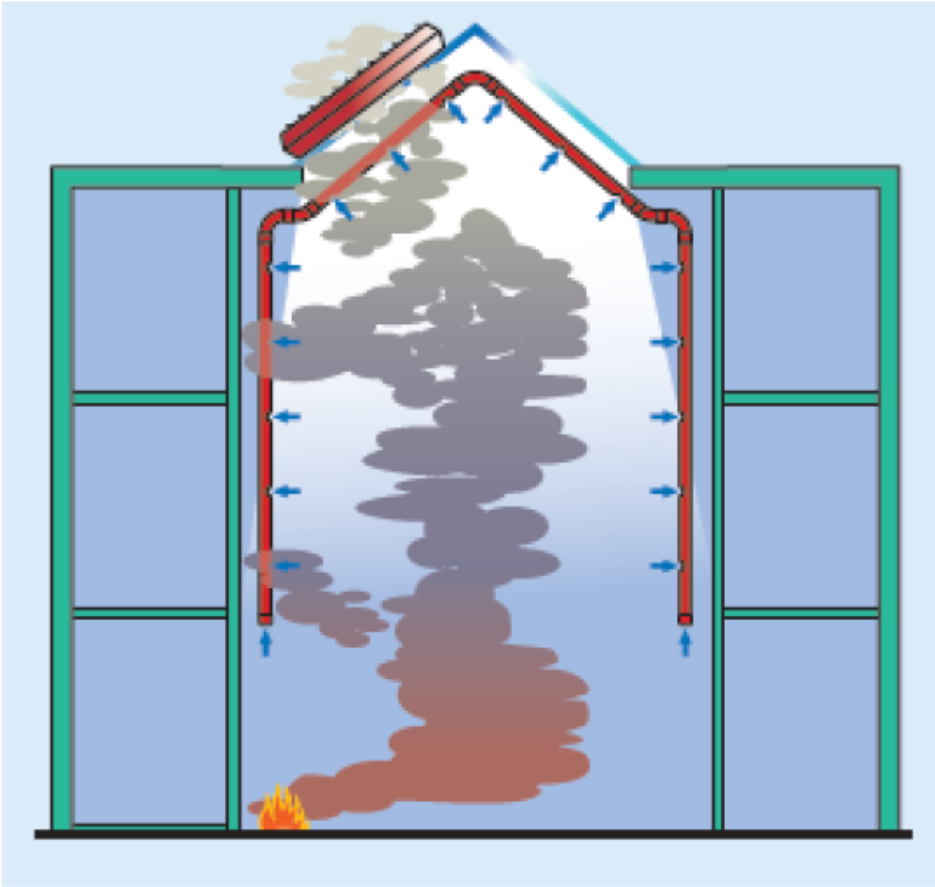

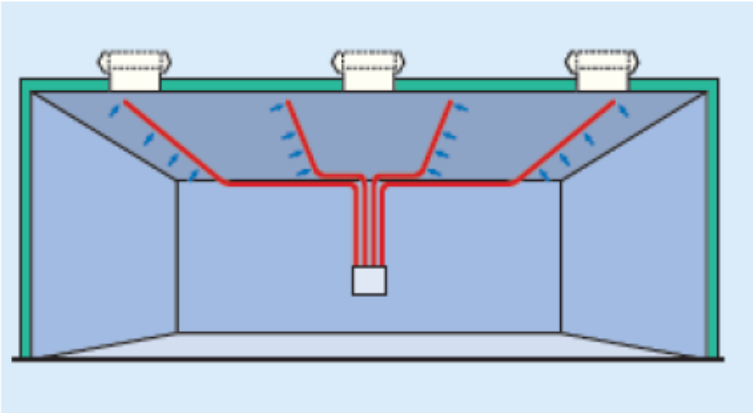

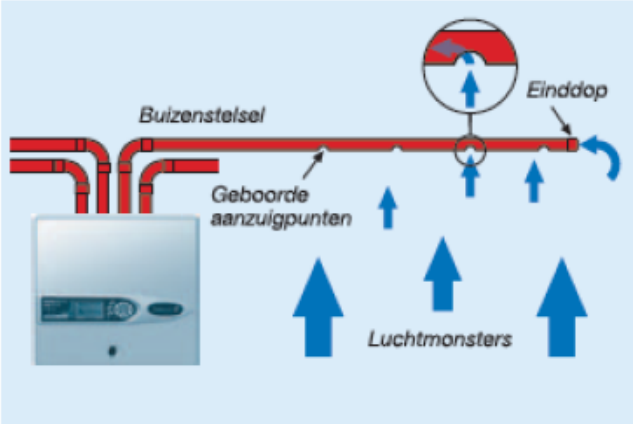

alertis
SERIOUSLY SAFE

Detectie via aspiratie

alertis
SERIOUSLY SAFE

Aspiratie detectie in het dakgebinte

alertis
SERIOUSLY SAFE

alertis

SERIOUSLY SAFE

Maximale hoogte van het lokaal per type detectie

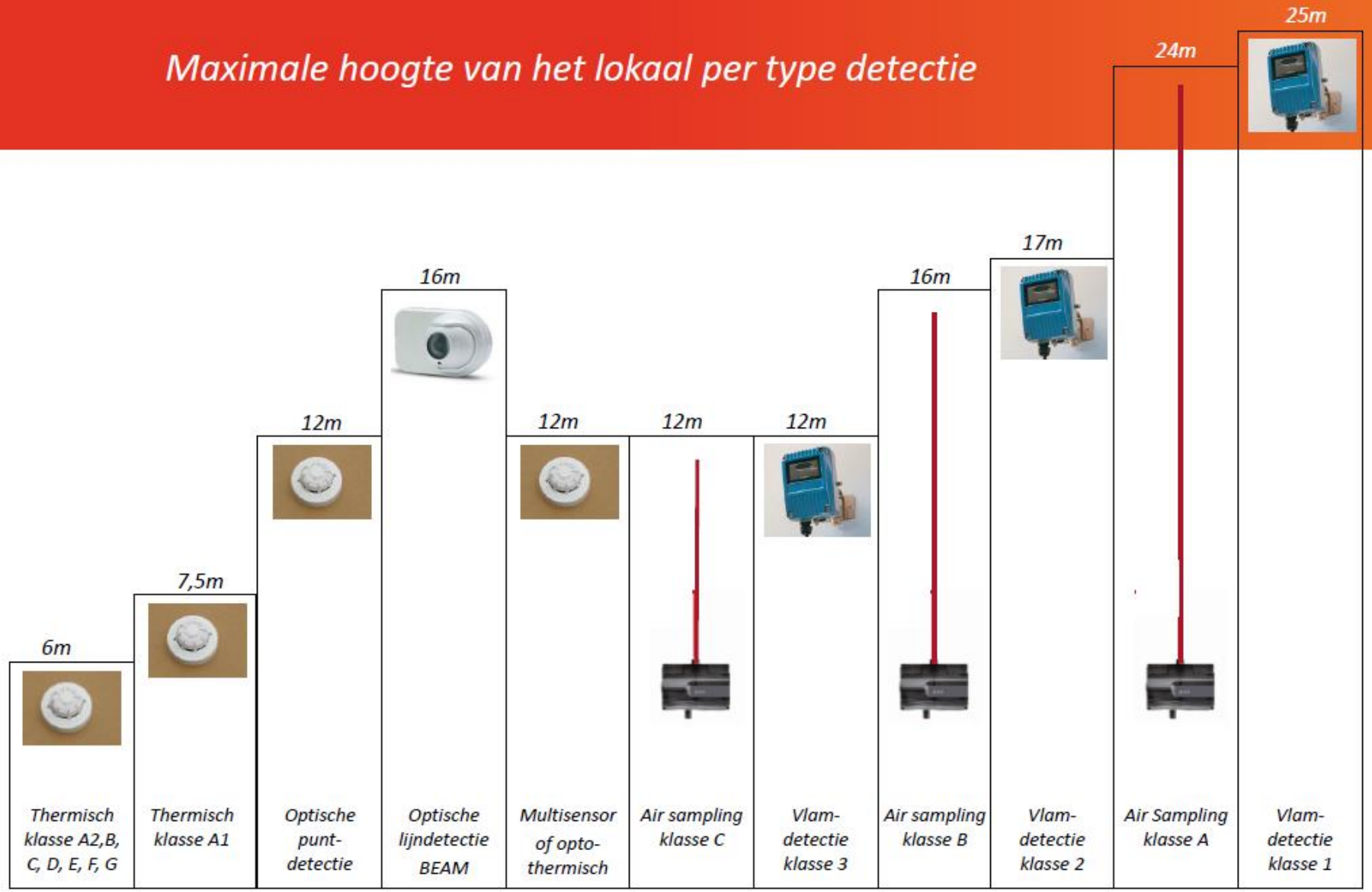

alertis
SERIOUSLY SAFE

We streven naar een betrouwbare en kwaliteitsvolle dienstverlening

Guy.Slagmulder@alertis.be

ALERTIS.be

alertis

SERIOUSLY SAFE

Vragenronde

Bedankt voor de aandacht en voor de medewerking!

Hang de brandposter op in het gebouw en pas de richtlijnen toe!

Contact:
anne-catherine.olbrechts@faro.be
Hilde.Wouters@monumentenwacht.be
judith.delbaere@parcum.be

faro
VLAAMS STEUNPUNT VOOR CULTUREEL ERFGOED

monumentenwacht Vlaanderen vzw
een initiatief van de Vlaamse provincies

PARCUM
Museum en expertisecentrum voor religieuze kunst en cultuur